

Knihovna města Plzně,
příspěvková organizace

Výročí České republiky v roce 2023

Výběr nejvýznamnějších výročí roku 2023

630	20. 3. 1393 zemř. sv. Jan Nepomucký (narozen kolem r. 1345)
480	30. 9. 1543 zemř. Benedikt Rejt čili Benedikt Ried z Pístova, někdy též z Piestingu, německý architekt a kameník pozdní gotiky a rané renesance; s Rejtovým jménem je spjata přestavba Pražského hradu (nar. 1454)
470	19. 3. 1553 zemř. Václav Hájek z Libočan, historik a kronikář (datum narození není známo)
440	24. 9. 1583 nar. Albrecht Václav Eusebius z Valdštejna, šlechtic a vojevůdce (zavražděn 25. 2. 1634)
300	5. 4. 1723 zemř. Johann Fischer z Erlachu, rakouský architekt, sochař, a malíř vrcholného baroka; působil v Čechách a na Moravě (zemř. 20. 7. 1656)
300	7. 12. 1723 zemř. Giovanni Santini (Jan Blažej Santini-Aichl), architekt (nar. 3. 2. 1677)
270	17. 8. 1753 nar. Josef Dobrovský, jazykovědec a historik, vedoucí osobnost národního obrození (zemř. 6. 1. 1829)
250	16. 7. 1773 nar. Josef Jungmann, spisovatel a literární vědec (zemř. 14. 11. 1847)
230	29. 6. 1793 nar. Josef Ressel, zaměstnáním lesník, vynálezce lodního – Archimédova šroubu (zemř. 9. 10. 1857)
180	9. 6. 1843 nar. v Praze Bertha von Suttnerová, roz. hraběnka Kinská, rakouská spisovatelka a pacifistka, první nositelka Nobelovy ceny za mír (1905) (zemř. 21. 6. 1914)
170	23. 3. 1853 nar. Josef Thomayer, lékař a spisovatel (zemř. 18. 10. 1927)
160	14. 5. 1863 nar. Vilém Mrštík, spisovatel, dramatik, literární kritik a překladatel (zemř. 2. 3. 1912)

150	3. 4. 1873 nar. Jan Janský, lékař, objevitel čtyř krevních skupin (zemř. 8. 9. 1921)
150	17. 9. 1873 nar. Max Švabinský, významný český malíř a grafik (zemř. 10. 2. 1962)
140	3. 3. 1883 nar. František Drtikol, fotograf (zemř. 13. 1. 1961)
140	30. 4. 1883 nar. Jaroslav Hašek, spisovatel (zemř. 3. 1. 1923 – 100 let od úmrtí)
140	20. 5. 1883 nar. Jan Kašpar, první český pilot (zemř. 2. 3. 1927)
140	3. 7. 1883 nar. Franz Kafka, pražský německý spisovatel židovského původu (zemř. 3. 6. 1924)
120	3. 3. 1903 zemř. František Ladislav Rieger, politik, publicista a právník (nar. 10. 12. 1818)
120	8. 10. 1903 nar. Emanuel Poche, historik umění, znalec pražské historie (zemř. 14. 3. 1987)
100	5. 1. 1923 na ministra Aloise Rašína byl spáchán atentát, na jehož následky 18. 2. 1923 skončil (nar. 18. 10. 1867)
100	17. 4. 1923 zemř. Jan Kotěra, architekt, designér a výtvarník (nar. 18. 12. 1871)
100	5. 5. 1923 nar. Karel Štorkán, spisovatel a scenárista (zemř. 12. 5. 2007)
100	16. 7. 1923 zemř. Karel Klostermann, spisovatel (nar. 15. 2. 1848)
100	19. 11. 1923 nar. Helena Zmatlíková, malířka a ilustrátorka (zemř. 4. 4. 2005)
90	23. 9. 1938 Československá vláda vyhlásila všeobecnou mobilizaci
90	23. 8. 1933 zemř. Adolf Loos, architekt a teoretik (nar. 10. 12. 1870)
50	31. 3. 1973 zemř. Ota Pavel (vl. jm. Otto Popper), spisovatel a publicista (nar. 2. 7. 1930)

30	30. 6. 1993 Česká republika získala členství Rady Evropy
55	21. 8. 1968 vojska pěti států Varšavské smlouvy (SSSR, Polsko, NDR, Maďarsko a Bulharsko) v noci z 20. na 21. srpna překročila státní hranice ČSSR a obsadila Československo pod falešnou záminkou kontrarevoluce; obsazení trvalo do června 1991
30	1. 1. 1993 vznik České republiky po rozpadu ČSFR
30	19. 1. 1993 Valné shromáždění přijalo Českou republiku za člena OSN
25	15. 4. 1998 mimořádná schůze Poslanecké sněmovny schválila vstup ČR do NATO; Senát vyslovil souhlas 30. dubna

Leden 2023

	1. 1. 1718 byla zřízena Stavovská inženýrská škola a vznikl základ specializované technické knihovny – později Státní technické knihovny a nyní Národní technické knihovny 305 let
	1. 1. 1853 vyšlo první číslo časopisu Živa, nejstaršího českého přírodovědného časopisu; založil Jan E. Purkyně 170 let
	1. 1. 1888 nar. Eduard Bass (vl. jm. E. Schmidt), spisovatel a novinář (zemř. 2. 10. 1946) 135 let
	1. 1. 1958 založena Pražská informační služba 65 let
	1. 1. 1973 zemř. akademik František Běhounek, radiolog (nar. 27. 10. 1898) 50 let
	1. 1. 1993 vznik České republiky po rozpadu ČSFR 30 let
	1. 1. 1993 ČR přijata za člena Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě a za člena Severoatlantické rady pro spolupráci 30 let
	1. 1. 1993 ČR byla přijata za člena Mezinárodního měnového fondu a Světové banky 30 let
	2. 1. 1938 nar. Bohumil Němeček, český boxer, olympijský vítěz r. 1960 (zemř. 2. 5. 2010) 85 let

2. 1. 2013 zemř. Karel Čáslavský, filmový historik (nar. 28. 1. 1937) 10 let
3. 1. 1923 zemř. Jaroslav Hašek, spisovatel (nar. 30. 4. 1883) 100 let
3. 1. 1928 zemř. Quido Kocián, sochař (nar. 7. 3. 1874) 95 let
5. 1. 1923 na ministra Aloise Rašína byl spáchán atentát, na jehož následky 18. 2. 1923 skončil (nar. 18. 10. 1867) 100 let
5. 1. 1948 nar. František Václav Lobkowicz, biskup římskokatolické církve 75 let (zemř. 17. 2. 2022)
5. 1. 2003 zemř. Pavel Kühn, sborníčník (nar. 7. 7. 1938) 20 let
6. 1. 1918 na shromáždění říšských a zemských poslanců v Praze byla přijata Tříkrálová deklarace s požadavkem sebeurčení národů 105 let
7. 1. 2013 zemř. Jiřina Jirásková, herečka (nar. 17. 2. 1931) 10 let
8. 1. 1943 zemř. Jiří Stanislav Guth-Jarkovský, spisovatel, zakladatel Českého olympijského výboru (nar. 24. 1. 1861) 80 let
11. 1. 1158 kníže Vladislav II. se stal českým králem 865 let
12. 1. 1928 zemř. Rudolf Těsnohlídek, spisovatel (nar. 7. 6. 1882) 95 let
13. 1. 1998 zemř. Vlasta Fialová, herečka (nar. 20. 1. 1928) 25 let
15. 1. 1923 nar. Jan Vladislav, básník, překladatel a esejista (zemř. 3. 3. 2009) 100 let
16. 1. 1878 nar. Karel Langer, malíř (zemř. 2. 5. 1947) 145 let
16. 1. 1993 zemř. Josef Koenigsmark, spisovatel (nar. 1. 1. 1916) 30 let
17. 1. 1933 zemř. Josel Rössler-Ořovský, všestranný český sportovec a schopný organizátor (nar. 29. 6. 1869) 90 let
19. 1. 1993 Valné shromáždění přijalo Českou republiku za člena OSN 30 let

20. 1. 1928 nar. Vlasta Fialová, herečka (zemř. 13. 1. 1998) 95 let
21. 1. 1898 podnikatel a přírodovědec Josef Jan Frič zakoupil k vědeckým účelům pozemek v Ondřejově, na kterém založil hvězdárnu 125 let
21. 1. 1983 zemř. Dana Medřická, herečka (nar. 11. 7. 1920) 40 let
21. 1. 2008 zemř. Jiří Sequens, režisér (nar. 23. 4. 1922) 15 let
22. 1. 1888 vyšel první sešit Ottova slovníku naučného 135 let
23. 1. 1878 nar. František Janeček, technik, průmyslník a vynálezce, mj. zakladatel továrny na výrobu motocyklů Jawa (zemř. 4. 6. 1941) 145 let
26. 1. 1993 Václav Havel zvolen českým prezidentem, úřad převzal 2. 2. 1993 30 let
27. 1. 1918 nar. Antonín Mrkos, astronom a polární badatel (zemř. 29. 5. 1996) 105 let
28. 1. 2013 Oldřich Kulháněk, malíř a grafik (nar. 26. 2. 1940) 10 let
29. 1. 1903 nar. Eduard Urx, literární kritik a novinář, protifašistický bojovník (popraven v Mathausenu 20. 4. 1942) 120 let
30. 1. 1918 nar. Jaroslav Krombholz, dirigent (zemř. 16. 7. 1983) 105 let
30. 1. 1923 nar. Václav Chochola, fotograf a výtvarník (zemř. 27. 8. 2005) 100 let

Únor 2023

2. 2. 1353 zemř. Anna Falcká, česká královna, druhá manželka Karla IV. (nar. 26. 9. 1329) 670 let
2. 2. 1993 prezident ČR Václav Havel složil ústavou předepsaný slib a ujal se tím prezidentského úřadu 30 let
4. 2. 1808 nar. Josef Kajetán Tyl, dramatik a herec (zemř. 11. 7. 1856) 215 let
4. 2. 1928 nar. Jiří Císler, herec a režisér (zemř. 17. 4. 2004) 95 let

6. 2. 1923 zemř. Adolf Heyduk, básník, představitel skupiny Májovců (nar. 7. 6. 1835) 100 let
7. 2. 1948 nar. Jana Preissová, herečka 75 let
7. 2. 1993 zemř. Radek Pilař, malíř a výtvarník (nar. 23. 4. 1931) 30 let
8. 2. 1993 oddělená měna ČR a SR; v ČR platí Koruna česká (Kč); skončila platnost dohody o měnové revizi mezi ČR a SR 30 let
9. 2. 1753 nar. Václav Matěj Kramerius, spisovatel, novinář a nakladatel; v r. 1789 založil knihkupectví a nakladatelství Česká expedice a začal vydávat Pražské poštovské noviny – od r. 1791 Kramériusovy c.k. vlastenecké Noviny (zemř. 22. 3. 1808) 270 let
10. 2. 1868 v budově bývalé radnice založena Malostranská beseda, pražský kulturně společenský spolek 155 let
10. 2. 1993 zemř. Jan Grossman, divadelní režisér, literární a divadelní kritik a teoretik (nar. 22. 5. 1925) 30 let
10. 2. 2003 zemř. Jan Veselý, cyklistický závodník, vítěz Závodu míru v roce 1949 (nar. 17. 6. 1923) 20 let
13. 2. 1883 zemř. Richard Wagner, německý skladatel, dirigent, libretista, operní teoretik (nar. 22. 5. 1813) 140 let
13. 2. 1998 v Panské ulici bylo otevřeno soukromé muzeum malíře Alfonse Muchy 25 let
14. 2. 1878 nar. Bohumil Kafka, sochař, autor sochy Jana Žižky na Vítkově (zemř. 24. 11. 1942) 145 let
14. 2. 1933 nar. Míla Myslíková, herečka (zemř. 11. 2. 2005) 90 let
14. 2. 1393 zemř. Alžběta Pomořanská, česká královna a římská císařovna, čtvrtá manželka Karla IV. (nar. 1345/47) 630 let

14. 2. 1368 nar. Zikmund Lucemburský, římský císař, český a uherský král (zemř. 9. 12. 1437) 655 let
15. 2. 1738 zemř. Matyáš Bernard Braun, rakouský sochař a řezbář (nar. 24. 2. 1684) 285 let
15. 2. 1848 nar. Karel Klostermann, spisovatel (zemř. 16. 7. 1923) 175 let
15. 2. 1973 nar. Kateřina Neumannová, lyžařka, olympijská vítězka 50 let ?
15. 2. 2003 zemř. Jiří Hanzelka, cestovatel (nar. 24. 12. 1920) 20 let
15. 2. 2003 zemř. Miroslav Horníček, herec (nar. 10. 11. 1918) 20 let
16. 2. 1803 zemř. Jan Václav Stich (zvaný Giovanni Punto), hornista a skladatel (nar. 28. 9. 1746) 120 let
16. 2. 1948 nar. Jaromír Hanzlík, herec 75 let
17. 2. 1798 nar. Josef Matěj Navrátil, malíř, zakladatel malířského realismu (zemř. 21. 4. 1865) 225 let
17. 2. 1958 zemř. Petr Bezruč, básník (nar. 15. 9. 1867) 65 let
17. 2. 1853 nar. Jaroslav Vrchlický, básník (zemř. 9. 9. 1912) 170 let
18. 2. 1868 byl ustaven pražský Lední klub jako první česká bruslařská organizace. Zpočátku byl více znám pod názvem „klouzačský spolek“ 155 let
18. 2. 1923 nar. Antonín Jedlička (zvaný strýček Jedlička), herec (zemř. 28. 8. 1993) 100 let
18. 2. 1923 nar. Zdeněk Podskalský, režisér a scenárista (zemř. 29. 10. 1993) 100 let
18. 2. 1923 zemř. Alois Rašín, ministr financí (nar. 18. 10. 1867) 100 let
18. 2. 1958 zemř. Jaroslav Kvapil, skladatel, dirigent a klavírista, hudební pedagog (nar. 21. 4. 1892) 65 let

19. 2. 1898 nar. Václav Wassermann (vl. jm. Václav Vodička), režisér, scenárista, filmový historik a pedagog (zemř. 28. 1. 1967) 125 let
20. 2. 1523 nar. Jan Blahoslav, humanista a národní buditel (zemř. 24. 11. 1571) 500 let
22. 2. 1863 zemř. Franz Xaver Maximilián Zippe, přírodovědec, zakladatel vědecké mineralogie v Čechách (nar. 15. 1. 1791) 160 let
22. 2. 1973 otevřen Nuselský most v Praze 50 let
23. 2. 1908 zemř. Svatopluk Čech, spisovatel (nar. 21. 2. 1846) 115 let
23. 2. 1938 nar. Jiří Menzel, režisér, herec a scenárista (zemř. 5. 9. 2020) 85 let
23. 2. 1948 nar. Jan Cimický, lékař a spisovatel 75 let
23. 2. 1968 zemř. Miloš Havel, filmový podnikatel (nar. 3. 11. 1899) 55 let
24. 2. 1868 nar. František Uprka, sochař (zemř. 8. 9. 1929) 155 let
24. 2. 1918 nar. Svatopluk Beneš, herec (zemř. 27. 4. 2007) 105 let
25. 2. 1948 nástup komunistické totality v Československu 75 let
25. 2. 1943 zemř. v Osvětimi Zdeněk Dvořák, sochař a medailér (nar. 24. 7. 1897) 80 let
25. 2. 1943 nar. Pavel Dostál, divadelní režisér, politik a publicista (zemř. 24. 7. 2005) 80 let
25. 2. 1943 nar. Stanislav Holý, malíř, grafik a ilustrátor (zemř. 14. 8. 1998) 80 let
26. 2. 1878 nar. Ema Destiniová (vlast. jm. Emilie Pavlína Kittlová), operní pěvkyně sopranistka (zemř. 28. 1. 1930) 145 let
26. 2. 1898 nar. Konstantin Biebl, básník (zemř. 12. 11. 1951) 125 let
27. 2. 1923 nar. Viktor Kalabis, hudební skladatel (zemř. 28. 9. 2006) 100 let

27. 2. 1943 zemř. Karel Schulz, spisovatel (nar. 6. 5. 1899) 80 let
28. 2. 1978 zemř. Vladimír Říha, klarinetista a hudební pedagog (nar. 20. 4. 1905) 45 let

Březen 2023

1. 3. 1958 na Václavském náměstí bylo otevřeno divadlo Rokoko 65 let
2. 3. 1458 Jiří z Poděbrad zvolen českým králem (slavnostní korunovace 7. 5. 1458) 565 let
2. 3. 1903 nar. Hana Wichterlová, sochařka (zemř. 29. 8. 1990) 120 let
2. 3. 1978 vzlétl do vesmíru první československý kosmonaut Vladimír Remek v lodi Sojuz jako člen mezinárodní posádky v rámci programu Interkosmos (návrat na Zemi 10. 3.) 45 let
2. 3. 2008 zemř. Jan Hlavsa, tenorista, sólista opery ND v Praze (nar. 10. 12. 1922) 15 let
2. 3. 2008 zemř. Jiří Mrázek, malíř (nar. 22. 4. 1920) 15 let
3. 3. 1883 nar. František Drtikol, fotograf (zemř. 13. 1. 1961) 140 let
3. 3. 1903 zemř. František Ladislav Rieger, politik, publicista a právník (nar. 10. 12. 1818) 120 let
3. 3. 1988 zemř. Libor Fára, malíř, grafik, scénograf a kostýmní výtvarník (nar. 12. 9. 1925) 35 let
7. 3. 1898 nar. Jan Antonín Baťa, podnikatel (zemř. 23. 8. 1965) 125 let
7. 3. 1908 v Praze zahájen provoz první autobusové linky 115 let
7. 3. 1928 nar. Štěpán Koníček, dirigent a skladatel (zemř. 26. 5. 2006) 95 let
7. 3. 1938 nar. Petr Skoumal, hudební skladatel, textař a interpret (zemř. 28. 9. 2014) 85 let

8. 3. 1348 Karel IV. vydal zakládací listinu Nového Města pražského; základní kámen položil 26. 3. 1348 675 let
8. 3. 1898 nar. František Xaver Drozen, houslařský mistr (zemř. 26. 4. 1972) 125 let
9. 3. 1863 v Praze založena Umělecká beseda, první český umělecký spolek 160 let
10. 3. 1948 zemř. Jan Masaryk, diplomat a politik, syn T. G. Masaryka (nar. 14. 9. 1886) 75 let
10. 3. 1988 zemř. Luděk Nekuda, herec, textař a hlasatel (nar. 10. 10. 1942) 35 let
10. 3. 2008 zemř. Radovan Lukavský, herec (nar. 1. 11. 1919) 15 let
11. 3. 1908 zemř. Josef Hlávka, architekt, stavitel a mecenáš vědy a umění (nar. 15. 2. 1831) 115 let
13. 3. 1913 nar. Zora Šemberová, primabalerína a pedagožka (zemř. 8. 10. 2012) 110 let
14. 3. 1823 nar. František Václav Pštross, průmyslník a veřejný činitel, pražský primátor v letech 1861 - 1863 (zemř. 12. 6. 1863) 200 let
15. 3. 1983 zemř. Oldřich Nový, herec, zpěvák a režisér (nar. 7. 8. 1899) 40 let
17. 3. 1948 zemř. Karel Anděl, astronom, kartograf povrchu Měsíce (nar. 28. 12. 1884) 75 let
17. 3. 1968 nar. Tomáš Holý, dětský herec (zemř. 8. 3. 1990) 55 let
17. 3. 2013 zemř. Rudolf Battěk, sociolog a politik, člen českého disentu (nar. 2. 11. 1924) 10 let
17. 3. 2018 zemř. Zdeněk Mahler, spisovatel (nar. 7. 12. 1928) 5 let
19. 3. 1553 zemř. Václav Hájek z Libočan, historik a kronikář (datum narození není známo) 470 let
20. 3. 1933 nar. Luděk Munzar (zemř. 26. 1. 2019), herec 90 let

20. 3. 1393 zemř. sv. Jan Nepomucký (nar. kolem r. 1345) 630 let
20. 3. 1868 nar. Jan Kříženecký, fotograf a tvůrce prvních českých filmů (zemř. 9. 2. 1921) 155 let
20. 3. 1993 zemř. Ivan Hrbek, vědec v oboru orientalistika (nar. 20. 6. 1923) 30 let
21. 3. 1943 nar. Jan Bonaventura, televizní režisér (zemř. 14. 6. 1999) 80 let
22. 3. 1808 zemř. Václav Matěj Kramerius, spisovatel, novinář a nakladatel; v r. 1789 založil knihkupectví a nakladatelství Česká expedice a začal vydávat Pražské poštovské noviny – od r. 1791 Krameriusovy c. k. vlastenecké Noviny (nar. 9. 2. 1753) 215 let
22. 3. 1953 nar. Dagmar Havlová (Veškrnová), herečka, druhá manželka prezidenta Václava Havla 70 let
23. 3. 1903 nar. Stanislav Budín, vl. jm. Benzion Bať, novinář, politický a kulturní publicista, otec Rity Klímové (zemř. 17. 8. 1979) 120 let
23. 3. 1853 nar. Josef Thomayer, lékař a spisovatel (zemř. 18. 10. 1927) 170 let
24. 3. 1913 zahynuli lyžaři Bohumil Hanč a Václav Vrbata při 8. mezinárodním lyžařském závodu v Krkonoších 110 let
25. 3. 1833 zemř. Alois Klar, filolog, zakladatel ústavů pro slepce v Praze (nar. 25. 4. 1763) 190
25. 3. 1878 nar. František Janda-Suk, první český olympijský medailista, první český atlet, který vytvořil světový rekord – jako první na světě použil při hodu diskem otočky (zemř. 23. 6. 1955) 145 let
25. 3. 1928 nar. Zdeněk Košler, dirigent (zemř. 2. 7. 1995) 95 let
26. 3. 1348 Karel IV. položil základní kámen Nového Města pražského (zakládací listina vydána 8. 3. 1348) 675 let

26. 3. 1698 nar. Prokop Diviš, český vynálezce hromosvodu, elektrického hudebního nástroje a dalších zařízení souvisejících především se statickou elektřinou (zemř. 21. 12. 1765) 325 let
26. 3. 1928 zemř. Vendelín Budil, herec a divadelní ředitel (nar. 19. 10. 1847) 95 let
26. 3. 1938 nar. Jana Hlaváčová, herečka 85 let
28. 3. 1988 zemř. Ladislav Mikeš Pařízek, cestovatel a spisovatel (nar. 19. 11. 1907) 35 let
30. 3. 1738 zemř. František Antonín hrabě Špork, český šlechtic, mecenáš umění (nar. 9. 3. 1662) 285 let
30. 3. 1968 československým prezidentem zvolen Ludvík Svoboda 55 let
31. 3. 1948 zemř. Egon Erwin Kisch, německy píšící novinář a spisovatel (nar. 29. 4. 1885) 75 let
31. 3. 1973 zemř. Ota Pavel (vl. jm. Otto Popper), spisovatel a publicista (nar. 2. 7. 1930) 50 let
31. 3. 1998 při Severoatlantické alianci v Bruselu otevřena česká mise 25 let

Duben 2023

1. 4. 1913 chirurg a rentgenolog Rudolf Jedlička založil první český ústav pro tělesně postiženou mládež v Praze na Vyšehradě; svou koncepcí předběhl dobu 110 let
1. 4. 1813 Karl Maria von Weber se stal ředitelem opery pražského Stavovského divadla, působil zde do konce září 1816 210 let
1. 4. 1918 vznikla Česká strana socialistická – v čele strany V. Klobáček 105 let
1. 4. 1978 zemř. Bohumír Kozák, funkcionalistický architekt (nar. 4. 12. 1885) 45 let
3. 4. 1873 nar. Jan Janský, lékař, objevitel čtyř krevních skupin (zemř. 8. 9. 1921) 150 let

3. 4. 2008 zemř. Vladimír Preclík, malíř a sochař (nar. 23. 5. 1929) 15 let
5. 4. 1723 zemř. Johann Fischer z Erlachu, rakouský architekt, sochař, malíř a dekoratér vrcholného baroka (zemř. 20. 7. 1656) 300 let
5. 4. 1848 vyšlo první číslo Havlíčkových Národních novin 175 let
5. 4. 1948 nar. Karel Mašita, hudebník a aktivista Jazzové sekce – Artfóra (zemř. 3. 12. 2007) 75 let
5. 4. 1868 zemř. Karel Purkyně, malíř (nar. 11. 3. 1834) 155 let
6. 4. 1958 zemř. Vítězslav Nezval, básník, dramatik, prozaik a překladatel (nar. 26. 5. 1900) 65 let
6. 4. 1993 v Praze obnovila svoji činnost Burza cenných papírů 30 let
7. 4. 1943 zemř. Jaroslav Havlíček, spisovatel (nar. 3. 2. 1896) 80 let
7. 4. 1348 Karel IV. založil Univerzitu Karlovu v Praze 675 let
7. 4. 1953 zemř. Václav Vydra st., herec a režisér (nar. 29. 4. 1876) 70 let
8. 4. 1928 nar. Kamila Moučková, rozhlasová a televizní hlasatelka 95 let (zemř. 24.11.2020)
8. 4. 2018 zemř. Juraj Herz, režisér a scénárista (nar. 4. 9. 1934) 5 let
9. 4. 1858 nar. Zdenka Braunerová, malířka (zemř. 23. 5. 1934) 165 let
10. 4. 1878 nar. Eduard Štorch, spisovatel (zemř. 25. 6. 1956) 145 let
11. 4. 1923 nar. Harry Macourek (vlastním jménem Karel Macourek), skladatel, dirigent a sbormistr (zemř. 13. 1. 1992) 100 let
11. 4. 1988 zemř. Bohumil Kulínský, sbormistr (nar. 25. 8. 1910) 35 let
12. 4. 2003 zemř. Zdeněk Jirotka, spisovatel (nar. 7. 1. 1911) 20 let

13. 4. 1968 zemř. Olga Scheinpflugová, herečka a spisovatelka (nar. 3. 12. 1902) 55 let
13. 4. 2018 zemř. Miloš Forman, režisér (nar. 18. 2. 1932) 5 let
14. 4. 1923 nar. Jarmila Loukotková, spisovatelka (zemř. 29. 10. 2007) 100 let
14. 4. 1938 nar. Petr Nárožný, herec 85 let
15. 4. 1873 nar. Antonín Švehla, politik, vůdce agrární strany, předseda vlády 1922–1929 (zemř. 12. 12. 1933) 150 let
15. 4. 1818 z iniciativy Kašpara ze Šternberka a jeho přátel bylo založeno Vlastenecké, později Národní muzeum v Praze 205 let
15. 4. 1998 mimořádná schůze Poslanecké sněmovny schválila vstup ČR do NATO; Senát vyslovil souhlas 30. dubna 25 let
16. 4. 1863 nar. Ludvík Kuba, významný malíř, hudebník, spisovatel a národopisec (zemř. 30. 11. 1956) 160 let
17. 4. 1923 zemř. Jan Kotěra, architekt, designér a výtvarník (nar. 18. 12. 1871) 100 let
19. 4. 1923 nar. Lubomír Lipský, herec (zem. 2. 10. 2015) 100 let
19. 4. 1928 zemř. Ladislav Klíma, filozof a spisovatel (nar. 22. 8. 1878) 95 let
20. 4. 1978 zemř. Ferdinand Peroutka, novinář, spisovatel, dramatik, literární a výtvarný kritik, spoluzakladatel vysílání Svobodná Evropa (nar. 6. 2. 1895) 45 let
20. 4. 1913 nar. Jan Anastasius (též Anastáz) Opasek, teolog a básník, arcioopat benediktinského kláštera v Praze-Břevnově (zemř. 24. 8. 1999) 110 let
20. 4. 1953 zemř. Jindřich Honzl, režisér, ředitel činohry Národního divadla, režisér Osvobozeného divadla (nar. 14. 5. 1894) 70 let
20. 4. 2008 zemř. Jiří Kalach, hudební skladatel (nar. 9. 3. 1934) 15 let

21. 4. 1783 slavnostně otevřeno Nostické národní divadlo v Praze (dnešní Stavovské); základní kámen položen 7. 6. 1781 240 let
23. 4. 1913 nar. Ljuba Hermanová, herečka a zpěvačka (zemř. 21. 5. 1996) 110 let
25. 4. 1763 nar. Alois Klar, filolog, zakladatel ústavu pro slepce v Praze (zemř. 25. 3. 1833) 260 let
24. 4. 1848 ve Stavovském divadle měla premiéru divadelní hra J. K. Tyla Krvavý soud aneb Kutnohorští havíři 175 let
26. 4. 1868 zemř. Karel Strakatý, pěvec-basista, první interpret písně „Kde domov můj“ (nar. 2. 7. 1804) 155 let
27. 4. 1913 nar. Zita Kabátová (vl. jm. Zavřelová), herečka (zemř. 27. 5. 2012) 110 let
28. 4. 1888 nar. Ladislav Machoň, architekt a projektant (zemř. 22. 12. 1973) 135 let
28. 4. 2008 zemř. Miloslav Ducháč, hudební skladatel, dramaturg a režisér (nar. 27. 1. 1924) 15 let
29. 4. 1898 Pražská obec odkoupila ostrov Štvanice (Velké Benátky) od soukromých majitelů 125 let
29. 4. 1938 nar. Hynek Bočan, filmový režisér 85 let
30. 4. 1883 nar. Jaroslav Hašek, spisovatel (zemř. 3. 1. 1923) 140 let

Květen 2023

1. 5. 1753 nar. Josef Bergler, německý malíř a mědirytec, první ředitel Akademie výtvarných umění v Praze (zemř. 25. 6. 1829) 270 let
1. 5. 1963 vznikla Galerie hl. města Prahy 60 let
1. 5. 1953 v Praze zahájeno zkušební vysílání Československé televize 70 let

3. 5. 1708 položen základní kámen k barokní stavbě benediktinského kláštera s kostelem sv. Markéty v Břevnově 315 let
3. 5. 1993 zemř. Hermína Týrlová, scenáristka a režisérka dětských filmů, zakladatelka českého animovaného filmu (nar. 11. 12. 1900) 30 let
5. 5. 1923 nar. Karel Štorkán, spisovatel a scenárista (zemř. 12. 5. 2007) 100 let
6. 5. 1853 nar. Eduard Vojan, herec (zemř. 31. 5. 1920) 170 let
7. 5. 1458 slavnostní korunovace Jiřího z Poděbrad za českého krále (volba proběhla 2. 3. 1458) 565 let
8. 5. 1953 slavnostně otevřen Památník národního písemnictví v Praze na Strahově 70 let
10. 5. 1848 tábor českého lidu na Řípu, z něhož byl odvezen základní kámen pro stavbu Národního divadla 175 let
10. 5. 1978 zemř. Vladimír Vondráček, farmakolog, psychiatr a zakladatel lékařské psychologie (nar. 23. 2. 1895) 45 let
10. 5. 1993 cestovatel, horolezec a polárník Miroslav Jakeš došel jako první Čech pěšky na severní pól; byl členem expedice Malachov-Weber North Pole Light 30 let
12. 5. 1883 v bývalém kavárenském pavilonu v Poříčském parku bylo otevřeno Muzeum hlavního města Prahy 140 let
12. 5. 1743 na Pražském hradě byla korunována Marie Terezie na českou královnu 280 let
13. 5. 1923 zemř. Charlotta Garrigue-Masaryková, manželka prvního prezidenta T. G. Masaryka (nar. 20. 11. 1850) 100 let
13. 5. 1948 nar. Viktor Polesný, filmový a televizní režisér 75 let
14. 5. 1863 nar. Vilém Mrštík, spisovatel, dramatik, literární kritik a překladatel (zemř. 2. 3. 1912) 160 let

15. 5. 1993 zemř. Marie Rosůlková, herečka (nar. 17. 12. 1901) 30 let
16. 5. 1868 položen základní kámen k stavbě Národního divadla v Praze 155 let
16. 5. 2013 zemř. Valtr Komárek, ekonomie, prognostik, politik (nar. 10. 8. 1930) 10 let
18. 5. 1923 zahájeno pravidelné vysílání Československého rozhlasu v Praze-Kbelích 100 let
18. 5. 1978 zemř. Václav Dobiáš, skladatel (nar. 22. 9. 1909) 45 let
20. 5. 2003 zemř. Ivo Žídek, operní pěvec (nar. 4. 6. 1926) 20 let
20. 5. 1883 nar. Jan Kašpar, první český pilot (zemř. 2. 3. 1927) 140 let
21. 5. 1898 nar. Karel Hába, skladatel a pedagog (zemř. 21. 11. 1972) 125 let
21. 5. 1943 nar. Miki Volek, rockový zpěvák (zemř. 14. 8. 1996) 80 let
21. 5. 1933 nar. Erazim Kohák, filozof, publicista a politolog (zemř. 8. 2. 2020) 90 let
22. 5. 1813 nar. Richard Wagner, německý skladatel, dirigent, libretista, operní teoretik (zemř. 13. 2. 1883) 210 let
22. 5. 1918 nar. Emil Radok, režisér a výtvarník, spoluvůrce Polyekranu a Laterny Magiky (zemř. 7. 1. 1994) 105 let
23. 5. 1618 III. pražská defenestrace – začátek českého stavovského povstání 405 let
23. 5. 1943 nar. Antonín Felix Slováček, klarinetista a saxofonista 80 let
24. 5. 1618 Stavovský sněm zvolil vládu 30 direktorů a jmenoval vojenské velitele. Z 10 direktorů městského stavu bylo 8 Pražanů 405 let
26. 5. 1893 nar. Karel Klapálek, generál, účastník zahraničního odboje (zemř. 18. 11. 1984) 130 let

26. 5. 1928 nar. Josef Vágner, zoolog, lesník, publicista, zakladatel safari ve Dvoře Králové (zemř. 6. 5. 2000) 95 let
26. 5. 1973 nar. Magdalena Kožená, operní pěvkyně 50 let
28. 5. 1883 nar. Václav Talich, dirigent (zemř. 16. 3. 1961) 140 let
29. 5. 1988 zemř. Vladimír Menšík, herec (nar. 9. 10. 1929) 35 let
30. 5. 1833 zemř. Josef Slavík, houslový virtuos (nar. 26. 3. 1806) 190 let
30. 5. 1918 uzavřena Pittsburská dohoda mezi českými a slovenskými krajanskými organizacemi a T. G. Masarykem 105 let
31. 5. 1998 zemř. Karel Augusta, herec (nar. 20. 6. 1935) 25 let
31. 5. 1918 zemř. Tomáš Krýza, punčochářský mistr, tvůrce největšího lidového mechanického betlému (Jindřichův Hradec) (nar. 13. 12. 1838) 105 let

Červen 2023

1. 6. 1868 zemř. František Sušil, sběratel lidových písní, filozof a teolog (nar. 14. 6. 1804) 155 let
1. 6. 1948 nar. Tomáš Halík, duchovní římskokatolické církve 75 let
3. 6. 1998 Vrtbovská zahrada byla znovu otevřena pro veřejnost po pětileté generální opravě 25 let
6. 6. 1858 nar. Viktor Ponrepo (vlastním jménem Dismas Šlambor), průkopník české kinematografie (zemř. 4. 12. 1926) 165 let
6. 6. 1938 nar. Vladimír Jiránek, karikaturista, výtvarník a režisér kreslených filmů (zemř. 6. 11. 2012) 85 let
7. 6. 1748 Marie Terezie povolila Židům návrat do Prahy, od 24. 9. byla současně obnovena soudní pravomoc pražské židovské obce 275 let
7. 6. 1953 nar. Libuše Šafránková, divadelní a filmová herečka 70 let

(zemř. 9. 6. 2021)
8. 6. 1923 nar. Josef Vlach, houslista a dirigent (zemř. 17. 10. 1988) 100 let
9. 6. 1843 nar. v Praze Bertha von Suttnerová, roz. hraběnka Kinská, rakouská spisovatelka a pacifistka, první nositelka Nobelovy ceny za mír (1905) (zemř. 21. 6. 1914) 180 let
10. 6. 1348 pražský arcibiskup Arnošt z Pardubic položil základní kámen hradu Karlštejn 675 let
10. 6. 1958 nar. Vladimír Dlouhý, herec (zemř. 20. 6. 2010) 65 let
11. 6. 1888 ustaven Klub českých turistů, počátek organizované turistiky v Čechách 135 let
11. 6. 1938 nar. Petr Kostka, herec 85 let
11. 6. 1983 zemř. Karolina Slunéčková, herečka (nar. 8. 4. 1934) 40 let
11. 6. 1993 zemř. Karel Effa (vl. jm. Effenberger), herec (nar. 23. 5. 1922) 30 let
12. 6. 1863 zemř. František Václav Pštross, český průmyslník a veřejný činitel, pražský primátor (nar. 14. 3. 1823) 160 let
12. 6. 2008 zemř. Zdeněk Urbánek, spisovatel a překladatel (nar. 12. 10. 1917) 15 let
14. 6. 1798 nar. František Palacký, politik a historik (zemř. 26. 5. 1876) 225 let
14. 6. 1928 nar. Radoslav Kinský MVDr., RNDr., šlechtic (zemř. 12. 10. 2008) 95 let
15. 6. 1363 Václav IV. korunován na českého krále 660 let
17. 6. 1923 nar. Jan Veselý, cyklistický závodník, vítěz Závodu míru v r. 1949 (zemř. 10. 2. 2003) 100 let
19. 6. 1923 nar. Jiří Lír, filmový herec a naivní malíř (zemř. 20. 8. 1995) 100 let

19. 6. 1898 začátek české kinematografie; fotograf Jan Kříženecký poprvé promítal české snímky v nově otevřeném Pavilonu českého kinematografu 125 let
20. 6. 1848 nar. Josef Václav Myslbek, sochař (zemř. 2. 6. 1922) 175 let
20. 6. 1923 nar. Ivan Hrbek, vědec v oboru orientalistika (zemř. 20. 3. 1993) 100 let
20. 6. 1928 nar. Miloš Vacek, skladatel (zemř. 29. 2. 2012) 95 let
20. 6. 1968 zemř. Zdeněk Štěpánek, herec (nar. 22. 9. 1896) 55 let
22. 6. 1933 nar. Libor Pešek, dirigent 90 let
24. 6. 1913 nar. Jan Kubiš, voják – rotmistr, bojovník proti fašismu, provedl atentát na R. Heydricha (zemř. 18. 6. 1942) 110 let
24. 6. 1928 otevřena v Praze na Petříně Lidová hvězdárna 95 let
27. 6. 1968 Literární listy, Mladá fronta, Práce a Zemědělské noviny zveřejnily prohlášení Dva tisíce slov, které požadovalo změnu poměrů v Československu 55 let
27. 6. 2008 zemř. Lenka Reinerová, spisovatelka (nar. 17. 5. 1916) 15 let
28. 6. 1723 bylo zavedeno první stálé osvětlení ulic v Praze, olejové lampy byly instalovány na trase Hradčanské náměstí, Nerudova, Karlův most, Karlova, Celetná a Prašná brána 300 let
29. 5. 1438 v Praze se konala korunovace Albrechta II. Habsburského na českého krále 585 let
29. 6. 1793 nar. Josef Ressel, lesník, vynálezce lodního – Archimédova šroubu (zemř. 9. 10. 1857) 230 let
30. 6. 1993 Česká republika přijata za člena Rady Evropy 30 let

Červenec 2023

1. 7. 1923 nar. Vladimír Ráž, herec (zemř. 4. 7. 2000) 100 let
2. 7. 1983 zemř. Vladimír Neff, spisovatel, scenárista, dramatik a překladatel (nar. 13. 6. 1909) 40 let
3. 7. 1883 nar. Franz Kafka, pražský německý spisovatel židovského původu (zemř. 3. 6. 1924) 140 let
3. 7. 1938 zahájen v Praze X. všesokolský slet 85 let
3. 7. 1943 zemř. Emil Kolben, český vynálezce a podnikatel, přispěl k rozvoji českého strojírenského průmyslu (nar. 1. 11. 1862) 80 let
5. 7. 1908 bylo založeno Národní technické muzeum 115 let
5. 7. 863 příchod Cyrila a Metoděje na Moravu 1160 let
5. 7. 1983 zemř. Václav Trojan, skladatel (nar. 24. 4. 1907) 40 let
6. 7. 1913 nar. Ota Ornest, režisér, překladatel, dramaturg a publicista, dlouhodobý ředitel MDP (zemř. 4. 8. 2002) 110 let
6. 7. 1933 zemř. Josef Kožíšek, spisovatel (nar. 6. 7. 1861) 90 let
6. 7. 2008 zemř. Karel Hála, zpěvák (nar. 2. 10. 1933) 15 let
7. 7. 1908 nar. Bedřich Svatoš, publicista a spisovatel (zemř. 5. 4. 1990) 115 let
7. 7. 1938 nar. Pavel Kühn, sbormistr a dirigent (zemř. 5. 1. 2003) 80 let
9. 7. 1578 nar. Ferdinand II., římský císař, český a uherský král (zemř. 15. 2. 1637) 445 let
9. 7. 1988 zemř. Miloš Václav Kratochvíl, spisovatel (nar. 6. 1. 1904) 35 let

10. 7. 1868 nar. Růžena Svobodová, spisovatelka; zakladatelka ženského psychologického románu v českých zemích (zemř. 1. 1. 1920) 155 let
10. 7. 1913 zemř. Mikoláš Aleš, malíř (nar. 18. 11. 1852) 115 let
11. 7. 1593 zemř. Giuseppe Arcimboldo, lombardský manýristický malíř (nar. 1527) 430 let
11. 7. 1933 nar. Olga Havlová, první manželka prezidenta Václava Havla (zemř. 27. 1. 1996) 90 let
11. 7. 1913 nar. Zdeněk Galuška, lidový vypravěč, malíř a spisovatel (zemř. 13. 2. 1999) 110 let
11. 7. 1923 nar. František Belfín, dirigent a skladatel (zemř. 25. 2. 1997) 100 let
14. 7. 1998 zemř. Miroslav Holub, imunolog, básník, spisovatel a překladatel (nar. 13. 9. 1923) 25 let
15. 7. 1928 zemř. Čeněk Junek, automobilový závodník (nar. 25. 5. 1894) 95 let
16. 7. 1783 v pražských branách a při radnicích pražských měst byla zrušena městská stráž a dozor převzala státní policie 240 let
16. 7. 1773 nar. Josef Jungmann, spisovatel a literární vědec (zemř. 14. 11. 1847) 250 let
16. 7. 1923 zemř. Karel Klostermann, spisovatel (nar. 15. 2. 1848) 100 let
16. 7. 1983 zemř. Jaroslav Krombholz, dirigent (nar. 30. 1. 1918) 40 let
17. 7. 1828 nar. Quido Mánes, malíř (zemř. 5. 8. 1880) 195 let
19. 7. 1993 zemř. Květoslav Bubeník, scénograf, grafik, ilustrátor a výtvarný architekt (nar. 29. 5. 1922) 30 let
19. 7. 1993 zemř. Elmar Klos, filmový režisér a scénárista (nar. 26. 1. 1910) 30 let

20. 7. 1938 zemř. Josef Drahoňovský, sochař, rytec skla a medailér (nar. 27. 3. 1877) 85 let
20. 7. 1858 byla zřízena obecní stráž pro dozor nad městskými sady v Praze, která se stala základem pozdější pražské městské policie 165 let
20. 7. 1928 nar. Pavel Kohout, spisovatel, básník a dramatik 95 let
21. 7. 1773 papežskou bulou zrušen jezuitský řád 250 let
22. 7. 1843 nar. Antal Stašek (vl. jm. Antonín Zeman), spisovatel (zemř. 9. 10. 1931) 180 let
22. 7. 1958 nar. Iva Bittová, herečka, zpěvačka a houslistka 65 let
23. 7. 1843 zemř. Antonín Mánes, malíř (nar. 3. 11. 1784) 180 let
23. 7. 2008 zemř. Ivan Sobotka, malíř (nar. 4. 2. 1927) 15 let
24. 7. 1933 zahájení výstavby letiště v Ruzyni, provoz byl zahájen 5. 4. 1937 90 let
24. 7. 1973 zemř. Adolf Hoffmeister, malíř a spisovatel (nar. 15. 8. 1902) 50 let
24. (25.) 7. 2003 zemř. prof. dr. Jiří Horák, první polistopadový předseda československé sociální demokracie (nar. 24. 4. 1924) 20 let
25. 7. 1648 švédská vojska obsadila Malou Stranu a Hradčany, města drancována střídavými útoky; 1. 11. konec obležení 375 let
23. 7. 1503 nar. Anna Jagellonská, česká a uherská královna, dcera Vladislava Jagellonského (zemř. 27. 1. 1547) 520 let
28. 7. 2008 zemř. Milena Lukešová, autorka knížek pro děti a překladatelka (nar. 16. 6. 1922) 15 let
29. 7. 1793 nar. Ján Kollár, spisovatel a slavista (zemř. 24. 1. 1852) 230 let
29. 7. 1923 nar. Miroslav Fára, vědec, obor plastická chirurgie 100 let (zemř. 4. 1. 2013)

31. 7. 1853 nar. Tereza Nováková, spisovatelka (zemř. 13. 11. 1912) 170 let
--

Srpen 2023

1. 8. 1348 zemř. Blanka (Markéta) z Valois, česká královna, první manželka Karla IV. (nar. 1316) 675 let

1. 8. 1658 Leopold I. korunován římskoněmeckým císařem 365 let

1. 8. 1848 nar. František Kmoch, skladatel a kapelník (zemř. 30. 4. 1912) 175 let
--

2. 8. 2018 zemř. Ilja Racek, herec (nar. 24. 6. 1930) 5 let
--

4. 8. 1943 zemř. Helena Emingerová, malířka a grafička (nar. 17. 8. 1858) 80 let

8. 8. 1978 zemř. Josef Hlinomaz, herec, (nar. 9. 10. 1914) 45 let
--

9. 8. 1943 nar. František Němec, herec 80 let
--

10. 8. 1993 zemř. Eva Olmerová, jazzová zpěvačka (nar. 21. 1. 1934) 30 let

10. 8. 1928 nar. Vladimír Komárek, malíř (zemř. 24. 8. 2002) 95 let
--

11. 8. 1948 nar. Jan Palach, student, upálil se na protest proti okupaci Československa vojsky Varšavské smlouvy 21. 8. 1968; symbol odboje (zemř. 19. 1. 1969) 75 let

12. 8. 1928 zemř. Leoš Janáček, skladatel (nar. 3. 7. 1854) 95 let

12. 8. 1978 do provozu byl uveden první úsek trasy A pražského metra – vedla z Náměstí Míru do Dejvic 45 let

13. 8. 1938 zemř. Václav Klement, technik a podnikatel, zakladatel firmy Laurin a Klement (nar. 16. 10. 1868) 85 let

13. 8. 1973 zemř. Jaroslav Stránský, novinář (majitel a redaktor Lidových novin v Brně), politik a komentátor rozhlasových vysílání Svobodná Evropa a BBC (nar. 15. 1. 1884) 50 let
--

14. 8. 1933 nar. Václav Rabas, varhaník (zemř. 20. 4. 2015) 90 let
14. 8. 1993 zemř. Jiří Adamíra, herec (nar. 2. 4. 1926) 30 let
14. 8. 1998 zemř. Stanislav Holý, malíř, grafik a ilustrátor (nar. 25. 2. 1943) 25 let
15. 8. 1868 nar. Jan „Eskymo“ Welzl, cestovatel, dobrodruh, polární lovec (zemř. 18. 9. 1948) 155 let
16. 8. 1928 zemř. Antonín Sova, básník, prozaik (nar. 26. 2. 1864) 95 let
17. 8. 1753 nar. Josef Dobrovský, jazykovědec a historik, vedoucí osobnost národního obrození (zemř. 6. 1. 1829) 270 let
17. 8. 1858 nar. Helena Emingerová, malířka a grafička (zemř. 4. 8. 1943) 165 let
17. 8. 1888 nar. František Trávníček, vědec, obor mluvnice jazyka českého se zvláštním zřetelem k dialektologii (zemř. 6. 6. 1961) 135 let
18. 8. 1998 zemř. Otto Wichterle, vědec, obor organická a makromolekulární chemie (nar. 27. 10. 1913) 25 let
19. 8. 1938 nar. Věra Galatíková, herečka (zemř. 21. 12. 2007) 85 let
19. 8. 1983 zemř. Břetislav Benda, sochař (nar. 28. 3. 1897) 40 let
20. 8. 1813 zemř. Jan Křtitel Vaňhal, český skladatel (nar. 12. 5. 1739) 210 let
21. 8. 1968 vojska pěti států Varšavské smlouvy (SSSR, Polsko, NDR, Maďarsko a Bulharsko) v noci z 20. na 21. srpna překročila státní hranice ČSSR a obsadila Československo pod falešnou záminkou kontrarevoluce; obsazení trvalo do června 1991 55 let
22. 8. 1878 nar. Ladislav Klíma, filozof a spisovatel (zemř. 19. 4. 1928) 145 let
23. 8. 1933 zemř. ve Vídni Adolf Loos, architekt a teoretik (nar. 10. 12. 1870) 90 let
24. 8. 1923 nar. Karel Prager, architekt (zemř. 31. 5. 2001) 100 let

25. 8. 1938 zemř. Jiří Janda, zoolog, zakladatel zoologické zahrady v Praze (nar. 24. 4. 1865) 85 let
26. 8. 1278 Přemysl Otakar II. padl v bitvě na Moravském poli (nar. r. 1228) 745 let
26. 8. 1968 zemř. Martin „Mac“ Frič, filmový režisér, scenárista a herec, autor devadesáti filmů (nar. 29. 3. 1902) 55 let
26. 8. 2008 zemř. Michal Dočolomanský, herec (nar. 25. 3. 1942) 15 let
28. 8. 1993 zemř. Antonín Jedlička „strýček Jedlička“, herec (nar. 18. 2. 1923) 30 let
31. 8. 2003 zemř. Pavel Tigrid, politik, publicista, novinář (nar. 27. 10. 1917) 20 let

Září 2023

1. 9. 1598 Rudolf II. povýšil Hradčany na královské město 425 let
1. 9. 2008 zemř. Baťa Tomáš ml., podnikatel (nar. 17. 9. 1914) 15 let
2. 9. 1938 nar. Zdeněk Thoma, fotograf, publicista a cestovatel 85 let
3. 9. 1948 zemř. Edvard Beneš, právník a politik, čs. prezident 1935-1938, 1945-1948 (nar. 28. 5. 1884) 75 let
5. 9. 1723 korunovace Karla VI. (II.) za českého krále 300 let
5. 9. 1943 zemř. Aleš Hrdlička, antropolog (nar. 29. 3. 1869) 80 let
6. 9. 1673 položen základní kámen ke chrámu Sv. Mikuláše v Praze na Malé Straně; stavba započata 1704–1711 350 let
7. 9. 1938 nar. Milena Dvorská, herečka (zemř. 22. 12. 2009) 85 let
6. 9. 1948 nar. Marta Vančurová, herečka 75 let
8. 9. 1943 zemř. (popraven) Julius Fučík, komunistický novinář a spisovatel (nar. 23. 2. 1903) 80 let

8. 9. 1943 nar. Václav Postránecký, herec (zemř. 7. 5. 2019) 80 let
10. 9. 1993 zemř. Josef Odložil, atlet, držitel stříbrné olympijské medaile v běhu na 1500 m v roce 1964 (nar. 11. 11. 1938) 30 let
12. 9. 1978 zemř. Olga Masaryková, nejmladší dcera Tomáše G. Masaryka (nar. 1891) 45 let
12. 9. 1688 nar. Ferdinand Maximilián Brokof (užívá se Brokoff i Brokov), sochař (zemř. 8. 3. 1731) 335 let
13. 9. 1868 nar. Otokar Březina, básník (zemř. 25. 3. 1929) 155 let
13. 9. 1923 nar. Miroslav Holub, imunolog, básník, spisovatel a překladatel (zemř. 14. 7. 1998) 100 let
16. 9. 1933 v Praze začalo hrát Divadlo 34, později Divadlo E. F. Buriana; zrušeno 28. 6. 1991 90 let
17. 9. 1873 nar. Max Švabinský, významný český malíř a grafik (zemř. 10. 2. 1962) 150 let
17. 9. 1938 zemř. Antonín Benjamín Svojsík, pedagog a zakladatel skautingu (nar. 5. 9. 1876) 85 let
17. 9. 1998 zemř. Gustav Nezval, herec (nar. 18. 11. 1907) 25 let
18. 9. 1878 premiéra opery Bedřicha Smetany Tajemství 145 let
18. 9. 1948 zemř. Jan „Eskymo“ Welzl, cestovatel, dobrodruh, polární lovec (nar. 15. 8. 1868) 75 let
19. 9. 2008 zemř. Alois Piňos, hudební skladatel (nar. 2. 10. 1925) 15 let
20. 9. 1998 zemř. Raoul Schráníl, herec (nar. 24. 3. 1910) 25 let
21. 9. 1923 nar. Ljuba Skořepová, herečka (zemř. 23. 12. 2016) 100 let
21. 9. 1913 nar. Věra Ferbasová, herečka (zemř. 4. 8. 1976) 110 let

22. 9. 1998 provoz zahájilo nové centrum veletržních akcí v Praze-Letňanech – PVA EXPO Praha 25 let
23. 9. 1938 Československá vláda vyhlásila všeobecnou mobilizaci 90 let
24. 9. 1583 nar. Albrecht Václav Eusebius z Valdštejna, šlechtic a vojevůdce (zavražděn 25. 2. 1634) 440 let
24. 9. 1928 nar. Jiří Váchal, dirigent a hudebník (zemř. 10. 10. 1997) 95 let
25. 9. 1868 nar. Jaroslav Kvapil, básník, dramatik a režisér (zemř. 10. 1. 1950) 155 let
25. 9. 1913 nar. Josef Bican, fotbalista, člen Klubu ligových kanonýrů (zemř. 12. 12. 2001) 110 let
26. 9. 1848 nar. Václav Kounic, šlechtic, politik a mecenáš, v roce 1908 věnoval svůj palác v Brně na zřízení české studentské koleje (zemř. 14. 10. 1913) 175 let
26. 9. 1948 nar. Vladimír Remek, první československý kosmonaut 75 let
26. 9. 1958 zemř. Zdeňka Baldová, herečka (nar. 20. 2. 1885) 65 let
27. 9. 1938 zemř. Antonín Pfeiffer, architekt a projektant, navrhl mj. palác Koruna na Václavském nám. a interiér pražského hotelu Paříž (nar. 1. 6. 1879) 85 let
27. 9. 1953 byl otevřen Letenský tunel, jehož výstavba začala 28. 9. 1949 70 let
28. 9. 1898 vyjela v Praze po trati koněspřežné dráhy první elektrická tramvaj z náměstí Republiky do Královské obory 125 let
28. 9. 2008 zemř. Adolf Branald, spisovatel a dramatik (nar. 4. 10. 1910) 15 let
28. 9. 2018 po několikaměsíčních opravách uveden do provozu Pražský orloj – rekonstrukce samotného orloje byla poslední fází celkové rekonstrukce Staroměstské radnice 5 let
30. 9. 1543 zemř. Benedikt Ried (Rejt) von Piesting (z Pístova), německý architekt a kameník pozdní gotiky a rané renesance, s Rejtovým jménem je spjata přestavba Pražského hradu (nar. 1454) 480 let

30. 9. 1983 předána do užívání historická budova Národního divadla po sedmileté rozsáhlé obnově a rekonstrukci 40 let
30. 9. 1938 Československá vláda přijala Mnichovskou dohodu 85 let

Říjen 2023

1. 10. 1828 v Praze začala působit Česká vzájemná pojišťovna, první novodobý pojišťovací ústav 195 let
1. 10. 1863 v Praze byla otevřena první Vyšší dívčí škola v Praze 160 let
1. 10. 1923 nar. Václav Ježek, fotbalový trenér (zemř. 27. 8. 1995) 100 let
2. 10. 1948 nar. Petr Štěpánek, herec 75 let
2. 10. 1933 nar. Karel Hála, zpěvák (zemř. 6. 7. 2008) 90 let
3. 10. 1908 nar. Nelly Gaierová, herečka a operetní zpěvačka (zemř. 30. 10. 1995) 115 let
4. 10. 1993 podepsána Evropská dohoda o přidružení ČR k Evropskému společenství 30 let
5. 10. 1883 zemř. Joachim Barrande, francouzský geolog a paleontolog působící v Čechách (nar. 11. 8. 1799) 140 let
5. 10. 1938 prezident republiky Edvard Beneš odstoupil ze své funkce a odjel do emigrace 85 let
6. 10. 1923 založeny Československé státní aerolinie (ČSA) 100 let
7. 10. 1953 zemř. Emil Filla, malíř, grafik a sochař (nar. 4. 4. 1882) 70 let
7. 10. 1923 nar. Břetislav Pojar, režisér animovaných filmů (zemř. 12. 10. 2012) 100 let
8. 10. 1903 nar. Emanuel Poche, historik umění, znalec pražské historie (zemř. 14. 3. 1987) 120 let

9. 10. 1903 nar. Karel Steklý, režisér a scenárista (zemř. 5. 7. 1987) 120 let
9. 10. 1998 zemř. František Čermák, architekt (nar. 2. 4. 1903) 25 let
9. 10. 1928 v ulici Na Poříčí se zřítila nedokončená šestipodlažní budova hotelu Centrum, zahynulo 60 dělníků 95 let
10. 10. 1993 zemř. Ota Sklenčka, herec (nar. 19. 12. 1919) 30 let
11. 10. 1888 v obecní plynárně v Holešovicích zahájena výroba plynu 135 let
12. 10. 1943 nar. Karel Černoch, zpěvák (zemř. 27. 12. 2007) 80 let
12. 10. 2008 zemř. Radoslav Kinský MVDr., RNDr., šlechtic (nar. 14. 6. 1928) 15 let
14. 10. 1913 zemř. Václav Kounic, šlechtic, politik a mecenáš; 1908 věnoval svůj palác v Brně na zřízení české studentské koleje (nar. 26. 9. 1848) 110 let
14. 10. 1923 nar. Pravoslav Rada, sochař a keramik (zemř. 23. 4. 2011) 100 let
15. 10. 1973 zemř. Stanislav Bechyně, vědec, obor železobetonové konstrukce pro stavby inženýrské, průmyslové a obytné, technologie betonu (nar. 20. 7. 1887) 50 let
16. 10. 1868 nar. Václav Klement, technik a podnikatel, zakladatel firmy Laurin a Klement (zemř. 13. 8. 1938) 155 let
16. 10. 1993 zemř. Jindřich Fairaizl, scenárista a režisér (nar. 14. 6. 1934) 30 let
17. 10. 1988 zemř. Josef Vlach, houslista a dirigent (nar. 8. 6. 1923) 35 let
19. 10. 1893 nar. Josef Grus, malíř a architekt (zemř. 19. 3. 1972) 130 let
21. 10. 1918 nar. Václav Voska, herec (zemř. 20. 8. 1982) 105 let
22. 10. 1883 nar. Otakar Kubín (Othon Coubine), malíř, grafik a sochař (zemř. 17. 10. 1969) 140 let

23. 10. 1943 nar. Václav Neckář, zpěvák 80 let
24. 10. 1668 pokřtěn Petr Jan Brandl, malíř, významný představitel vrcholného baroka; nar. asi v říjnu 1668 (zemř. 24. 9. 1735) 355 let
24. 10. 1953 zemř. Karel Holan, malíř (nar. 4. 12. 1893) 70 let
24. 10. 1978 první československá družice Magion, určená pro výzkum magnetosféry a ionosféry, byla spolu s družicí Interkosmos vynesena na oběžnou dráhu; po třech týdnech společného letu se odpojila a plnila úkol samostatně 45 let
25. 10. 1913 nar. Karel Valdauf, skladatel a dirigent (zemř. 4. 7. 1982) 110 let
26. 10. 1988 prodloužená trasa B metra ze Smíchovského nádraží do Nových Butovic byla uvedena do provozu 35 let
26. 10. 1993 zemř. František Filipovský, herec (nar. 23. 9. 1907) 30 let
27. 10. 1898 nar. František Běhounek, radiolog, polární badatel a spisovatel (zemř. 1. 1. 1973) 125 let
27. 10. 1913 nar. Otto Wichterle, vědec, obor organická a makromolekulární chemie (zemř. 18. 8. 1998) 110 let
28. 10. 1918 vyhlášení samostatnosti Československa 105 let
28. 10. 1998 u příležitosti oslav 80. výročí vzniku republiky byl slavnostně odhalen obnovený pomník od sochaře J. Mařatky „Praha svým vítězným synům“ v Zítkových sadech pod Emauzským klášterem 25 let
28. 10. 2018 u příležitosti 100. výročí založení republiky byla po několikaleté a nákladné rekonstrukci slavnostně otevřena historická budova Národního muzea 5 let
29. 10. 1988 zemř. Nataša Gollová (vlastním jménem Hodáčová), divadelní a filmová herečka (nar. 27. 2. 1912) 35 let
29. 10. 1923 uskutečněn první let Československých aerolinií, z kbelského letiště do Bratislavy, jediným cestujícím byl redaktor Lidových novin Václav König 100 let
29. 10. 1993 zemř. Zdeněk Podskalský, režisér a scenárista (nar. 18. 2. 1923) 30 let

30. 10. 1968 podepsán zákon o československé federaci 55 let
31. 10. 1918 nar. Vlasta Matulová, herečka (zemř. 18. 4. 1989) 105 let
31. 10. 1968 zemř. Vojtěch Sucharda, sochař a řezbář, umělecký vedoucí, výtvarník a režisér divadla Říše loutek (nar. 1. 1. 1884) 66 let
říjen 2008 zemř. Vladimír Tesař, malíř a grafik (nar. 20. 10. 1924) 15 let

Listopad 2023

2. 11. 998 začal se poprvé připomínat Den Památky zesnulých – Dušičky; původně svátek benediktinů, později celé katolické církve 1025 let
3. 11. 1918 stržen Mariánský sloup na Staroměstském nám. (vztyčen 26. 9. 1650) 105 let
2. 11. 1713 položen základní kámen ke sloupu Nejsvětější Trojice na Malostranském náměstí 310 let
4. 11. 1763 nar. Karel Ignác Thám, český obrozenecký filolog, básník a překladatel, autor Obrany jazyka českého (zemř. 7. 3. 1816) 260 let
6. 11. 1893 zemř. Petr Iljič Čajkovskij, ruský skladatel a dirigent (nar. 7. 5. 1840) 130 let
8. 11. 1873 nar. Adolf Piskáček, skladatel a sbormistr (zemř. 7. 6. 1919) 150 let
10. 11. 1918 nar. Miroslav Horníček, herec (zemř. 15. 2. 2003) 105 let
10. 11. 1938 nar. Jiří Gruša, básník, spisovatel, diplomat (zemř. 28. 10. 2011) 85 let
10. 11. 1943 nar. Livia Klausová, ekonomka, manželka prezidenta Václava Klause 80 let
11. 11. 1918 v železničním vagonu poblíž Compiègne bylo podepsáno příměří mezi Německem a státy Dohody, čímž skončila první světová válka, demokratické státy v tento den slaví Den veteránů 105 let

11. 11. 1938 nar. Josef Odložil, atlet, držitel stříbrné olympijské medaile v běhu na 1500 m v roce 1964 (zemř. 10. 9. 1993) 85 let
12. 11. 1923 nar. Ester Krumbachová, výtvarnice, scenáristka a režisérka (zemř. 13. 1. 1996) 100 let
13. 11. 1883 nar. Stanislav Lom, spisovatel a dramatik (zemř. 17. 11. 1967) 140 let
13. 11. 1988 zemř. Jaromír Vejvoda, skladatel (nar. 28. 3. 1902) 35 let
14. 11. 1918 v Praze v Thunovském paláci konala první schůze Revolučního Národního shromáždění; byla na ní prohlášena republikánská forma státu a Tomáš Garrigue Masaryk zvolen prvním prezidentem Československé republiky; ve stejný den byla ustavena první vláda tzv. všennárodní koalice v čele s Karlem Kramářem 105 let
16. 11. 1893 založen fotbalový klub Sparta Praha (pod názvem Athletic Club Královské Vinohrady) 130 let
16. 11. 1898 nar. Jan Bauch, malíř, sochař a ilustrátor, nejstarší člen Spolku výtvarných umělců Mánes (zemř. 9. 1. 1995) 125 let
18. 11. 1883 operou Bedřicha Smetany Libuše po požáru bylo znovu otevřeno Národní divadlo v Praze 140 let
18. 11. 1983 Národní divadlo v Praze bylo po sedmileté rekonstrukci znovu otevřeno operou Bedřicha Smetany Libuše, o dva dny později (20.) byla slavnostně otevřena Nová scéna 40 let
19. 11. 1923 nar. Helena Zmatlíková, malířka a ilustrátorka (zemř. 4. 4. 2005) 100 let
20. 11. 1858 nar. František Topič, nakladatel a knihkupec (zemř. 29. 3. 1941) 165 let
21. 11. 1903 v Čechách založen první lyžařský klub ve střední Evropě, nyní Svaz lyžařů České republiky 120 let
23. 11. 1948 nar. Emil Viklický, jazzový klavírista a skladatel 75 let

25. 11. 1868 zemř. Bedřich Schnirch, projektant a stavitel prvního řetězového mostu v Evropě (dokončen 1824 ve Strážnici), navrhl druhý most v Praze – Most císaře Františka I. (nar. 1791) 155 let
26. 11. 1943 zemř. Alois Herout, jeden z tvůrců českého těsnopisu (nar. 17. 11. 1860) 80 let
27. 11. 1918 zemř. Bohumil Kubišta, malíř, grafik a spisovatel (nar. 21. 8. 1884) 105 let
27. 11. 1923 nar. Antonie Hegerlíková, herečka (zemř. 11. 12. 2012) 100 let
29. 11. 1688 zemř. Bohuslav Balbín, spisovatel a historik (nar. 3. 12. 1621) 335 let
29. 11. 1378 zemř. Karel IV., císař římský a král český (nar. 14. 5. 1316) 645 let
30. 11. 1938 prezidentem ČSR byl zvolen Emil Hácha 85 let

Prosinec 2023

1. 12. 1898 zemř. Luděk Marold, malíř (nar. 7. 8. 1865) 125 let
1. 12. 1968 zemř. Hugo Haas, herec (nar. 18. 2. 1901) 55 let
2. 12. 1848 abdikoval císař Ferdinand I. a na trůn dosedl arcivévoda František Josef I. 175 let
2. 12. 1948 nar. Antonín Panenka, fotbalista, mistr Evropy r. 1976 75 let
4. 12. 1893 nar. Karel Holan, malíř (zemř. 24. 10. 1953) 130 let
5. 12. 1913 nar. Josef Týfa, klasik české typografie a užité grafiky, navrhoval reklamy (např. pro firmu Baťa, Thymolin), firemní značky (zemř. 19. 1. 2007) 110 let
5. 12. 1923 nar. Čestmír Řanda, herec (zemř. 31. 8. 1986) 100 let
6. 12. 1928 nar. Karel Pecka, spisovatel a scenárista (zemř. 13. 3. 1997) 95 let

7. 12. 1928 nar. Zdeněk Mahler, spisovatel (zemř. 17. 3. 2018) 95 let
7. 12. 1943 nar. František Veselý, fotbalista (zemř. 30. 10. 2009) 80 let
7. 12. 1723 zemř. Giovanni Santini (Jan Blažej Santini-Aichl), architekt (nar. 3. 2. 1677) 300 let
9. 12. 1958 divadlo Na zábradlí v Praze zahájilo činnost premiérou hry Jiřího Suchého a Ivana Vyskočila Kdyby tisíc klarinetů 65 let
10. 12. 1818 nar. František Ladislav Rieger, politik, publicista a právník (zemř. 3. 3. 1903) 205 let
12. 12. 1933 zemř. Antonín Švehla, politik, agrární reformátor (nar. 15. 4. 1873) 90 let
13. 12. 1838 nar. Tomáš Krýza, punčochářský mistr, tvůrce největšího lidového mechanického betlému (Jindřichův Hradec) (zemř. 31. 5. 1918) 185 let
14. 12. 1738 nar. Jan Antonín Koželuh, skladatel a kapelník (zemř. 3. 2. 1814) 285 let
14. 12. 1933 nar. Milan Lukeš, prof., PhDr., DrSc, historik, překladatel, divadelní kritik a bývalý ministr kultury (zemř. 22. 9. 2007) 90 let
14. 12. 1963 zemř. Gustav Machatý, režisér, scenárista a herec (nar. 9. 5. 1901) 60 let
14. 12. 1988 zemř. Evald Schorm, divadelní a filmový režisér (nar. 15. 12. 1931) 35 let
18. 12. 2018 zemř. Jana Štěpánková, herečka (nar. 6. 9. 1934) 5 let
17. 12. 1938 na stránkách dětského časopisu Mladý hlasatel vyšel první díl kresleného seriálu Rychlé šípy spisovatele Jaroslava Foglara 85 let
18. 12. 1918 vydána první československá známka a založeno Poštovní muzeum v Praze 105 let

19. 12. 1938 nar. Karel Svoboda, skladatel (zemř. 28. 1. 2007) 85 let
20. 12. 1838 zemř. Kašpar Maria ze Šternberka, přírodovědec, spoluzakladatel Vlasteneckého muzea Království českého r. 1818 – pozdější Národní muzeum (nar. 6. 1. 1761) 185 let
20. 12. 1968 zemř. Max Brod, pražský židovský spisovatel (nar. 27. 5. 1884) 55 let
20. 12. 1978 ve Stockholmu vznikla z iniciativy Františka Janoucha Nadace Charty 77 45 let
21. 12. 1918 nar. Josef Bek, herec (zemř. 5. 5. 1995) 105 let
22. 12. 1973 zemř. Ladislav Machoň, architekt a projektant (nar. 28. 4. 1888) 50 let
22. 12. 1993 zemř. Vilma Vrbová-Kotrbová, malířka (nar. 14. 10. 1905) 30 let
25. 12. 1898 nar. Jaroslav Fragner, architekt (zemř. 3. 1. 1967) 125 let
25. 12. 1938 zemř. Karel Čapek, spisovatel (nar. 9. 1. 1890) 85 let
27. 12. 1888 nar. Jaroslav Vojta, herec (zemř. 20. 4. 1970) 135 let
27. 12. 1978 zemř. Ludvík Souček, spisovatel a publicista (nar. 17. 5. 1926) 45 let
28. 12. 1978 Prokopské údolí v Praze vyhlášeno státní přírodní rezervací 45 let
29. 12. 1813 nar. Karel Sabina, publicista, spisovatel a politik (zemř. 9. 11. 1877) 110 let
29. 12. 1888 nar. Josef Beran, kardinál a arcibiskup pražský (zemř. 17. 5. 1969) 135 let
29. 12. 1898 nar. Jan Čarek, básník (zemř. 27. 3. 1966) 125 let